

Informe sobre el programa d'Ajuts Individuals de Menjador al Vallès Occidental

Anàlisi de l'evolució i característiques. Curs 2017-18

Maig de 2018

Elaborat per

OBSERVATORI
VALLÈS OCCIDENTAL

Amb el suport de

En el marc de:

La Comissió mixta d'observació
permanent de la pobresa i la
desigualtat al Vallès occidental

Crèdits

Cristina Marquès Giménez, tècnica de suport d'alimentari

Oriol Mestre Vall, responsable de l' Observatori Comarcal

Lucia Oltra Hollingsworth, tècnica d'observació de la pobresa i la desigualtat

Enrique Ortega Rivera, tècnic de l' Observatori Comarcal

Fina Ramoneda González, cap de l'Àrea de Benestar Social i Educació

Agraïments:

Associació NOTUS de Recerca Social Aplicada pel seu suport en l'elaboració de l'informe el curs 2016-2017

Ajuntaments del Vallès Occidental per l'enviament d'informació respecte la complementació local als ajuts individuals de menjador

Índex

Introducció	5
1. Evolució i característiques del programa	6
1.1 Descripció del programa.....	6
1.2. Requisits d'accés	6
1.3 Finançament i evolució de les concessions.....	8
1.4 El finançament municipal dels ajuts de menjador	10
2. Característiques de les concessions i denegacions	13
2.1. Característiques de la concessió d'ajuts	13
2.1.1. Distribució dels ajuts per trams	13
2.1.2. Distribució dels ajuts per municipis.....	13
2.1.3. Distribució d'ajuts segons cicle i nivell escolar	14
2.1.4. Ajuts concedits segons tipus i nivell escolar a l'educació infantil i primària	16
2.1.5. Ajuts segons tipologia de família i segons tipus d'ajut	17
2.1.6. Rendes familiars	18
2.2 Característiques de les denegacions d'ajuts	19
3. Anàlisi comparatiu de la incidència dels ajuts	21
3.1. Taxes d'incidència comarcal	21
3.2. Taxes d'incidència a nivell municipal.....	23
3.2.1. Segons cicle educatiu.....	23
3.2.1. Educació infantil	23
3.2.2. Educació primària.....	24
Conclusions	26
Annex 2. taules i gràfics.....	28

Introducció

L'Observatori Comarcal del Vallès Occidental té com a missió analitzar, facilitar i difondre informació social, econòmica i territorial a la ciutadania, institucions i representants polítics, especialment en els àmbits i polítiques públiques en les quals l'administració intervé.

Una de les línies de treball de la Comissió mixta d'observació permanent de la pobresa i la desigualtat al Vallès Occidental, consisteix en estudiar i valorar l'impacte de les polítiques públiques portades a terme amb aquesta finalitat. És en aquest marc on s'ha realitzat el present Informe sobre el programa d'ajuts individuals de menjador del Vallès Occidental, programa gestionat per l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal.

Els ajuts de menjador escolar constitueixen un pilar fonamental per a l'equitat i la cohesió social en educació. A més de contribuir a assolir una alimentació adequada a l'etapa infantil, esdevenen un instrument clau per garantir la igualtat d'oportunitats educatives, atès que són un factor que condiciona l'absentisme escolar o l'abandonament educatiu prematur (Síndic de Greuges, 2010).

En els últims anys, el programa d'ajuts individuals de menjador ha experimentat significatius increments en quant a la cobertura de població beneficiària. Tanmateix, i com podem comprovar a l'Informe, hi ha marge per a la millora del servei.

Els objectius d'aquest informe són estudiar l'evolució i donar a conèixer el programa d'ajuts individuals al menjador al Vallès Occidental, mostrar i analitzar dades sobre la concessió i la distribució dels ajuts segons els municipis, tot això per poder extreure conclusions tant per contribuir a la millora de la planificació, l'accessibilitat i la gestió d'aquest servei com per conèixer millor la realitat comarcal en quant a la pobresa de les llars amb fills/es.

1. Evolució i característiques del programa

1.1. Descripció del programa

Els ajuts individuals de menjador, també coneguts com a beques-menjador, són ajuts econòmics destinats a cobrir el cost total o parcial del servei de menjador públic de l' alumnat del segon cicle d'educació infantil, primària i secundària que, en general, provenen de llars en situacions socioeconòmiques desfavorides. Si bé els ajuts són gestionats pels diferents Consells Comarcals, és el Departament d'Ensenyament qui finança el programa, estableix els requisits de concessió i fixa el preu màxim de la prestació. Així mateix, els Serveis Socials municipals co-financen els ajuts de menjador atorgats pels Consells Comarcals, i en menor mesura, en concedeixen de nous.

Uns dels fets més destacats en l'evolució del programa d'ajuts individuals de menjador va ser el canvi de criteri en els requisits de concessió. El Departament d'Ensenyament, la Federació Catalana de Municipis i l'Associació Catalana de Municipis, així com els propis Consells Comarcals, van pactar un nou model de concessió de beques menjador per establir un sistema més equitatiu a tot Catalunya a partir del curs 2013-2014.

Posteriorment, en el curs 2016-2017, s'establí un canvi pel que fa la garantia dels ajuts: es va passar de tres tipus d'ajuts de menjador amb llindars de renda i requisits diferents -el tram variable al 50%, el garantit al 50% i el garantit al 100%- a dos tipus d'ajuts; així la concessió del 50% de la beca queda garantida per tots els infants per sota del llindar de renda familiar establert per aquest ajut.

El preu màxim de la prestació del servei escolar de menjador dels centres educatius ve determinat per resolució anual emesa pel Departament d'Ensenyament. El preu màxim actual per a cobrir parcial o totalment l'àpat del menjador escolar depèn del tipus d'ajut, en el cas dels ajuts del 50% el preu màxim és de 3,1€/dia lectiu per nen/a, mentre que en el cas dels ajuts del 100% és de 6,2€/dia lectiu per infant, exceptuant els preus superiors autoritzats d'alguns centres públics.

1.2. Requisits d'accés

Per accedir a un ajut de menjador es valoren dues dimensions, la situació econòmica i l'entorn social de les llars dels infants.

La dimensió econòmica segons els ingressos anuals de la unitat de convivència de l'infant

En el cas que els ingressos anuals de la unitat de convivència de l'infant es trobin per sota del llindar de renda anual establert per a atorgar l'ajut, es garanteix una beca-menjador per cobrir el 50% del preu de l'àpat escolar. Per optar a l'atorgament dels ajuts de menjador al 100% els criteris de renda són més restrictius: es requereix ingressar menys del 60% del llindar establert per a l'obtenció d'un ajut del 50% i obtenir 15 punts en la valoració social.

Malgrat l'ampliació del llindar econòmic per rebre l'ajut de menjador al llarg dels anys, només al curs 2017-2018 s'equipara amb el llindar de risc de pobresa a Catalunya estimat per l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT) que, en el moment de redactar les bases anuals del programa era el corresponent al 2015, com es veu a la Taula 1.

Taula 1. Llindars de renda familiar per percebre un ajut i llindars de risc de pobresa de Catalunya. Cursos 2015-16/2017-18 i anys 2015/2016.

Tipologia de llar					Tram garantit del 50%			Tram garantit del 100%			Llindar risc pobresa	
1r. Adult	2n. Adult	Altres Adults	Nen/a	MUF	2015-16	2016-17	2017-18	2015-16	2016-17	2017-18	2015	2016
1	0	0	1	2	8.967,73	11.232,40	12.567,50	5.780,64	6.739,44	7.540,50	12.567,50	13.070,70
1	0	0	2	3	9.967,73	12.697,40	15.467,70	6.780,64	7.618,44	9.280,62	15.467,70	16.087,00
1	1	0	1	3	9.967,73	15.138,40	17.401,10	6.780,64	9.083,04	10.440,66	17.401,10	18.097,90
1	1	0	2	4	10.967,73	16.603,40	20.301,30	7.780,64	9.962,04	12.180,78	20.301,30	21.114,20

Font: elaboració pròpia a partir de Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental i IDESCAT.

La dimensió social segons la valoració d'uns criteris socials estandarditzats

Juntament amb l'aspecte purament econòmic, els aspectes socials del nucli familiar dels infants es valoren mitjançant un informe emès pels professionals dels equips de serveis socials bàsics (EBAS). En el cas del programa d'ajuts de menjador, la valoració social només es pot categoritzar entre:

- sense risc social, amb una puntuació de 0
- risc social, baremat amb una puntuació de 10
- risc social greu, baremat amb una puntuació de 15

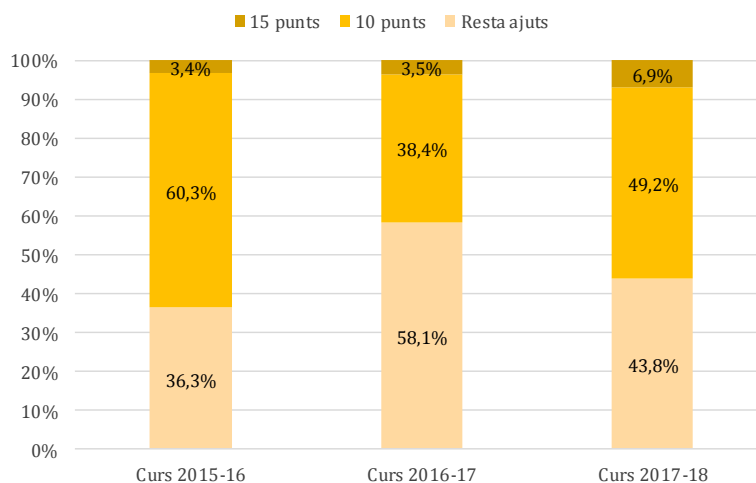
A més, es puntuen les situacions específiques de la unitat familiar com els casos de famílies monoparentals, famílies nombroses, famílies amb membres amb discapacitat i famílies amb infants en acolliment.

Cal dir que per optar a un ajut de menjador al 100% s'ha d'obtenir una puntuació igual o superior a 15 punts, entre els punts de risc social i els que valoren situacions familiars específiques.

Com podem comprovar a la figura 1, la valoració de risc social greu és molt baixa als cursos analitzats. Això es deu a la restricció dels criteris establerts pel Departament d'Ensenyament a l'hora d'avaluar un risc social greu.

La comparació de les dades d'aquests tres cursos mostren com es registra una reducció dels beneficiaris amb una valoració social de 10 punts els últims dos cursos, i en general una reducció de l'emissió d'informes socials per a aquest fi. Això s'explica per la supressió de l'ajut del tram variable al 50% el curs 2016-17, que va suposar que les valoracions de risc social de 10 punts perdessin pes en la determinació de la concessió dels ajuts. Per tant, aquesta davallada no es pot interpretar com una disminució real de la problemàtica social de les famílies de la nostra comarca.

Figura 1. Percentatge de receptors d'ajuts segons valoració de risc social. Curs 2015-16 /2017-18.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental.

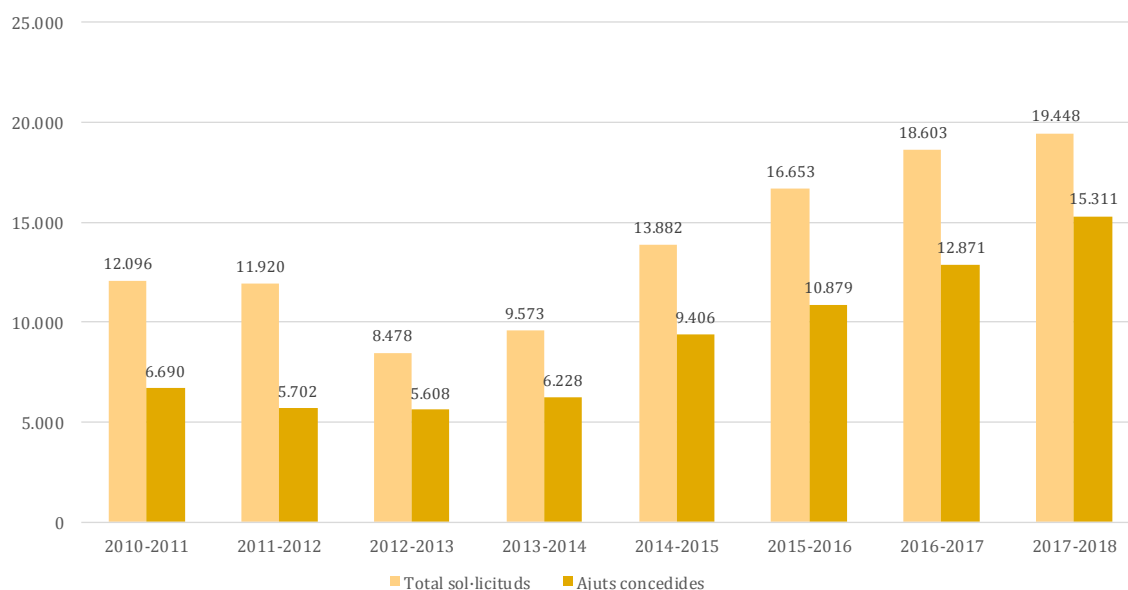
1.3. Finançament i evolució de les concessions

L'evolució del programa d'ajuts individuals de menjador a la darrera dècada mostra un significatiu increment en el nombre de beques-menjador concedides. Al principi de la dècada s'observa una tendència descendent fins que al curs 2012-13, on és registra el mínim de la sèrie analitzada. Aquest curs és el punt d'inflexió, ja que a partir d'aquest es registra una variació positiva anual en el nombre d'ajuts atorgats. Una variació important es detecta en el curs 2014-15, degut al canvi de sistema de concessió de les beques-menjador, amb una diferència de 3.178 ajuts respecte el curs anterior.

El canvi introduït la temporada 2016-2017 per garantir tots els ajuts concedits al 50%, combinat amb l'ampliació progressiva del llindar de renda familiar per obtenir l'ajut, han significat un important creixement en el nombre d'ajuts concedits. Així, en els darrers dos cursos s'ha produït un important increment del 40,7% dels ajuts concedits, atorgant 15.311 beques-menjador al curs 2017-18, com es pot comprovar a la següent figura.

Figura 2. Nombre de sol·licituds rebudes i d'ajuts concedits per curs. Curs 2010-11/2017-18

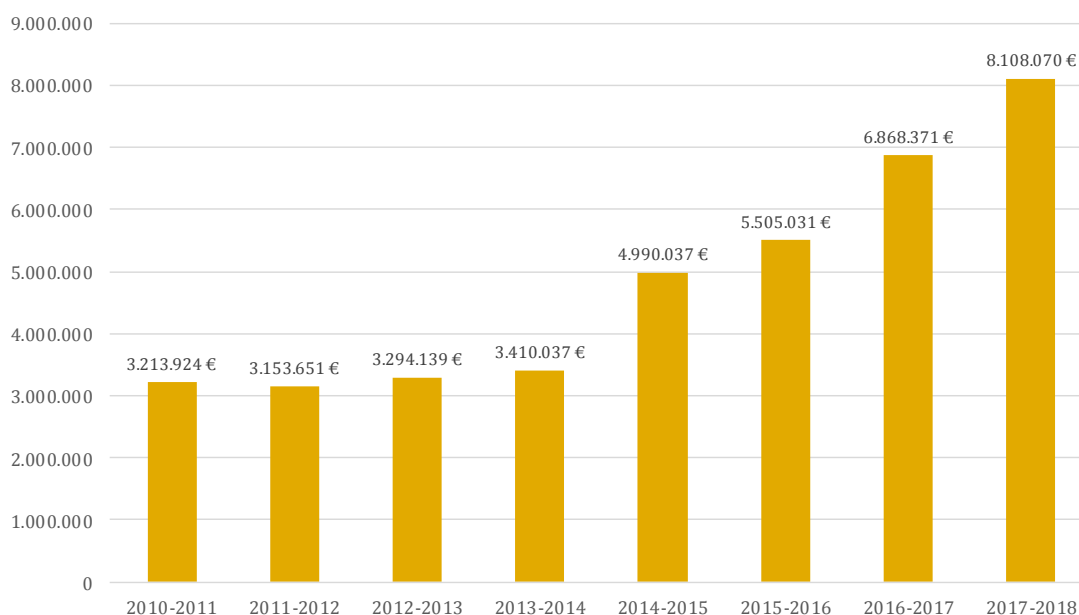

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental

La despesa efectuada per al cobriment de les beques-menjador està directament vinculada a les beques concedides i, per tant, també s'ha incrementat notablement a la darrer dècada, passant de 3.213.924 € al curs 2010-11 8.108.070 € al curs 2017-18. Això significa un increment del 152% (4.894.146,2€). Increment que es va iniciar al curs 2013-14.

La major variació de la despesa es va produir el curs 2014-15, respecte el curs anterior, amb un increment de 1.580.000 euros. També cal fer menció del significatiu increment de 1.363.340€, que registra la despesa destinada als ajuts de menjador el curs 2016-2017 fruit del canvi introduït en els requisits per al seu atorgament.

Figura 3. Despesa del programa d'ajuts de menjador¹

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental

¹ La dada de despesa del curs 2017-18 es correspon a la dotació econòmica prevista.

1.4. El finançament municipal dels ajuts de menjador

Des dels ajuntaments es complementen amb fons municipals els ajuts de menjador del 50% atorgats pel Consell Comarcal del Vallès Occidental, alguns fins i tot atorguen beques-menjador amb fons exclusivament municipals.

A través dels serveis socials es determinen les concessions i es fa seguiment dels beneficiaris d'aquests ajuts municipals. Els criteris d'atorgament d'aquests complements són socioeconòmics i tan variats com el número d'ajuntaments, a nivell general els podríem classificar en 4 grans grups segons en què basen la complementació:

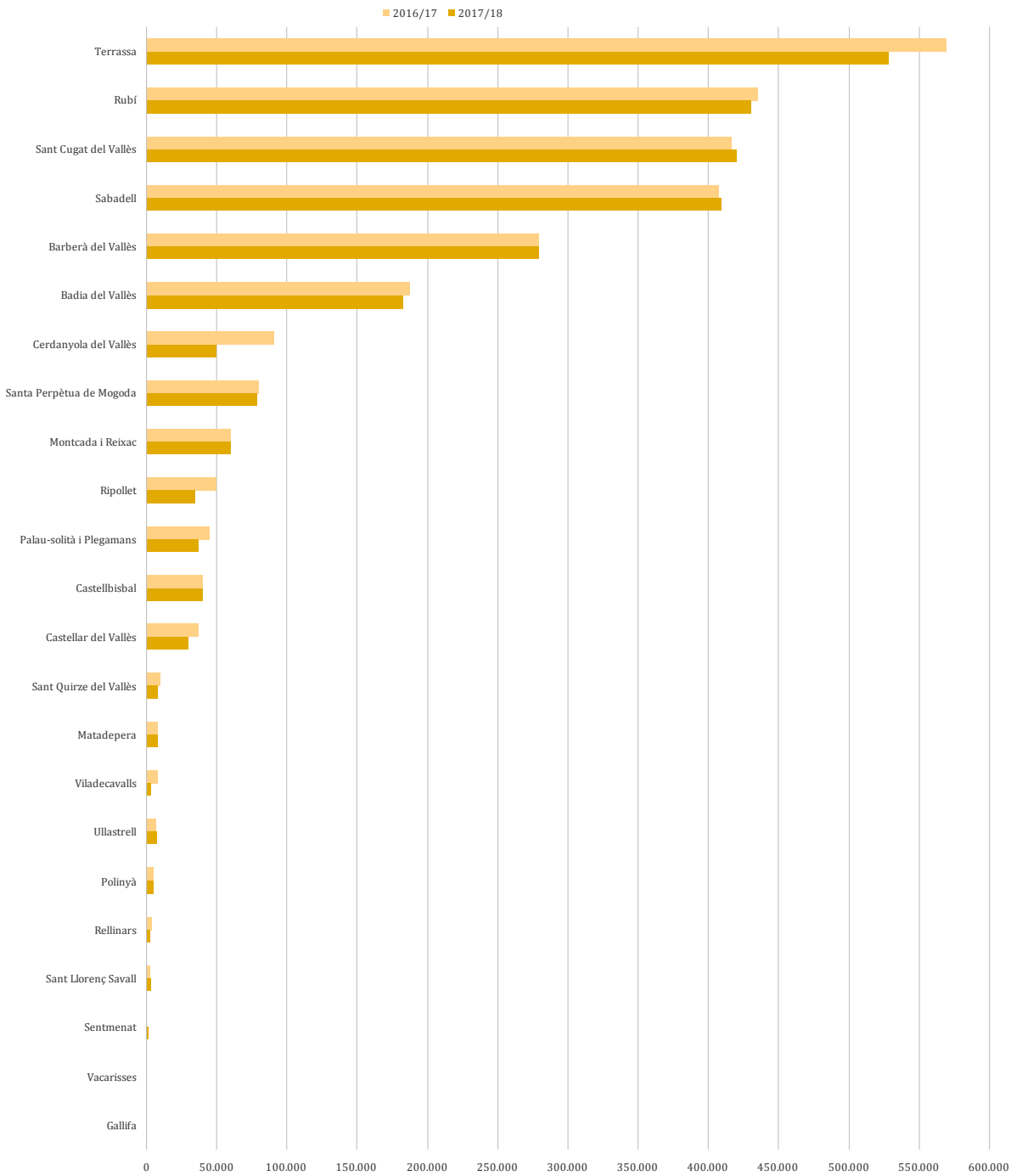
- a) municipis que complementen tots els ajuts de menjador atorgats pel Consell Comarcal al 50%, aplicant diversos trams de complementació.
- b) municipis que fan ús de la baremació prèvia, realitzada en la convocatòria del Consell Comarcal, per a determinar a partir de quina puntuació i amb quins trams complementen les beques-menjador.
- c) municipis que basen la complementació en els seus propis reglaments de concessió dels Ajuts d'urgència social.
- d) municipis que estableixen criteris exclusius per a complementar els ajuts de menjador.

Els trams complementats pels serveis socials municipals són variats, poden cobrir des de 0,20 cèntims per àpat, passant pel 25% o el 50% del cost, fins al 100% del cost dels àpats en el cas de les beques-menjador exclusivament municipals.

A la Figura 4 podem comprovar que els imports que els ajuntaments destinen als ajuts de menjador divergeixen segons els criteris municipals establerts, però també pel nombre d'habitants i les seves característiques socioeconòmiques.

A la Taula 2 podem veure el total de la despesa pública destinada a cobrir els ajuts de menjador a la comarca. Així, l'aportació municipal al curs 2016-17 suposa un 28,5 % de la despesa total. Al curs 2017-18, l'aportació municipal representa un 24,4 %, tenint en consideració que tant la despesa municipal com del Departament d'Ensenyament referents al curs 2017-18 són estimades, donat que el curs encara no ha acabat.

Figura 4. Despesa municipal en complements d'ajuts de menjador i ajuts de menjador propis²

Font: elaboració pròpia a partir de dades dels Ajuntaments dels municipis del Vallès Occidental

² Vacarisses i Gallifa no complementen els ajuts de menjador amb aportacions municipals. Les dades referents al curs 2017-18 de Barberà del Vallès, Castellbisbal i Polinyà són una estimació a partir de les dades del curs 2016-17.

Taula 2. Total de la despesa pública destinada a cobrir els ajuts de menjador al Vallès Occidental segons entitat finançadora³

	curs 2016-17	curs 2017-18
Departament d'Ensenyament	6.868.371 €	8.108.070 €
Administracions locals (municipis)	2.745.227 €	2.621.848 €
TOTAL despesa pública	9.613.598 €	10.729.918 €

Font: elaboració pròpia a partir de dades dels Ajuntaments dels municipis del Vallès Occidental

---

³ Les dades d'aportació municipal del curs 2017-18 són estimades per Barberà del Vallès, Castellbisbal i Polinyà.

2. Característiques de les concessions i denegacions

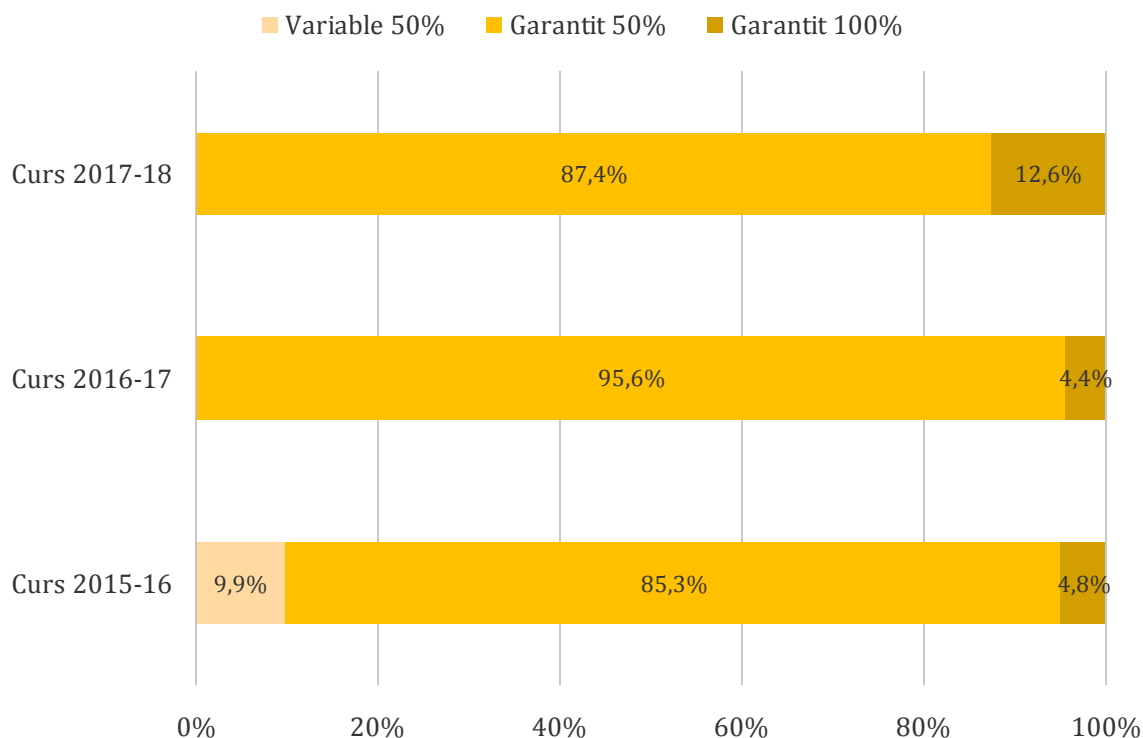
2.1. Característiques de la concessió d'ajuts

En aquest apartat s'analitza la distribució de les beques atorgades els darrers tres cursos a partir de diverses variables, com ara els diferents tipus d'ajut, el municipi de residència de l'alumnat, el cicle educatiu i nivell escolar, les tipologies de llar i la renda mediana de les famílies perceptores.

2.1.1. Distribució dels ajuts per trams

Crida l'atenció, en la Figura 5, que en general els ajuts de menjador del 50% suposen la gran majoria de les beques concedides els tres cursos analitzats. El curs 2017-18 hi ha un canvi respecte els dos cursos anteriors, gairebé triplicant-se els ajuts de menjador al 100%, malgrat que segueixen representant tan sols un 12,6% del total d'ajuts.

Figura 5. Distribució dels ajuts per trams. Curs 2015-16/2017-18

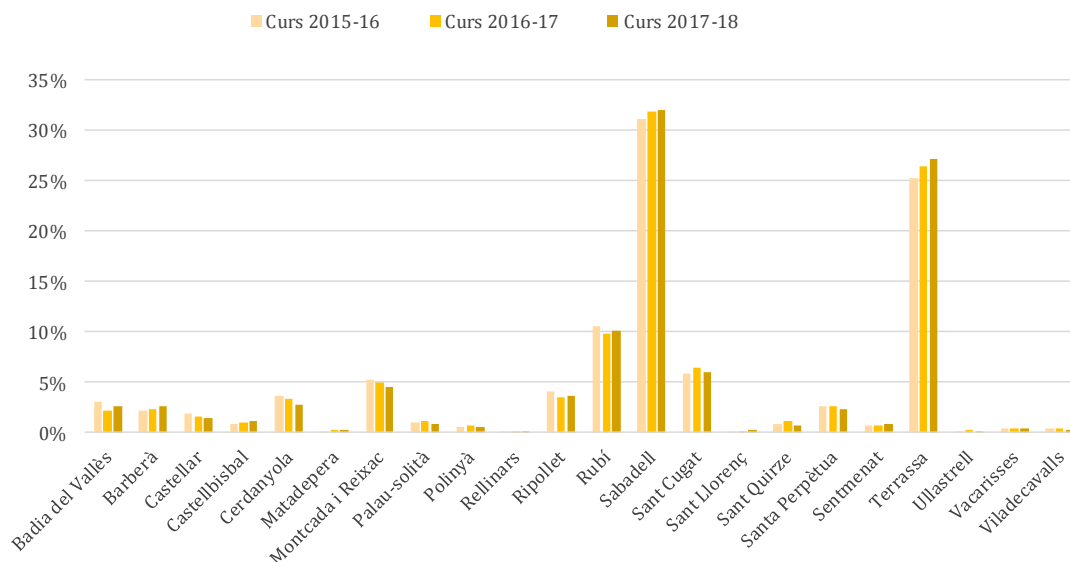
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental.

2.1.2. Distribució dels ajuts per municipis

Com s'aprecia a la Figura 6, els ajuts individuals de menjador es concentren en els municipis amb més població. El municipi de Sabadell és on es concedeixen un major nombre d'ajuts, per sobre del 30% els tres darrers cursos, mentre que Terrassa és el segon municipi de la comarca on més ajuts s'atorguen, per sobre del 25%. En aquests dos municipis, on habiten el 48% de la població comarcal, es concentren més del 56% de les beques-menjador gestionades pel Consell Comarcal del Vallès Occidental. En ambdós municipis s'observa com

als darrers cursos s'incrementen el nombre d'ajuts atorgats i el pes percentual. En general, podem constatar que no es registren grans variacions en el nombre d'ajuts atorgats als municipis que tendeixen a mantenir-se estables al llarg d'aquests anys.

Figura 6. Distribució de les beques concedides per municipis. Curs 2015-16/2017-18

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental.

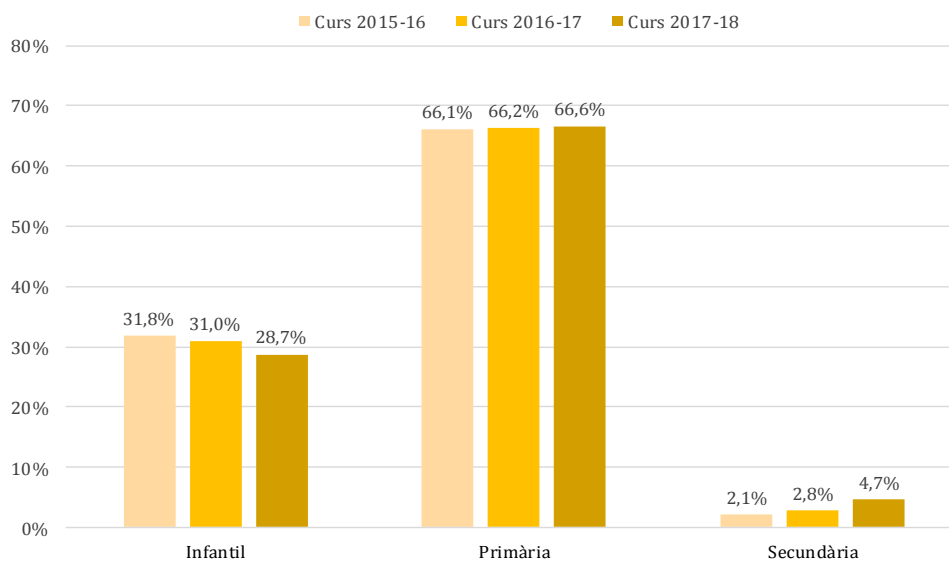
2.1.3. Distribució d'ajuts segons cicle i nivell escolar

A primària és on es concedeixen la major part de les beques-menjador de la comarca, representant dos terços del total. També és important el nombre d'ajuts que s'atorguen al segon cicle de l'educació infantil, quasi una tercera part del total. Destaca com la distribució dels ajuts mostra un important dèficit en secundària malgrat al curs 2017-18 es registra un augment de beques atorgades, significant un 4,7% del total. Aquesta última dada s'ha de llegir prenent en consideració el fet que només 9 dels 69 centres d'educació secundària públics de la comarca disposen de menjador per poder servir àpats . Això vol dir que els alumnes dels 60 centres públics restants no poden rebre l'ajut al menjador, donat que el seu institut no compta amb les instal·lacions adients per a servir-lo, amb l'excepció dels alumnes de 3 instituts que es desplacen a altres centres d'educació secundària propers.

Considerant que els nivells de renda i la valoració social de les famílies dels alumnes que cursen la Educació Secundària Obligatoria (ESO) no necessàriament varia respecte la resta de famílies dels alumnes de primària o infantil, és un greuge comparatiu per als estudiants de la ESO no tenir opció d'accedir a aquests ajuts. Així mateix, és un greuge comparatiu en relació amb els centre de secundària concertats, que en gran part sí que disposen de servei de menjador.

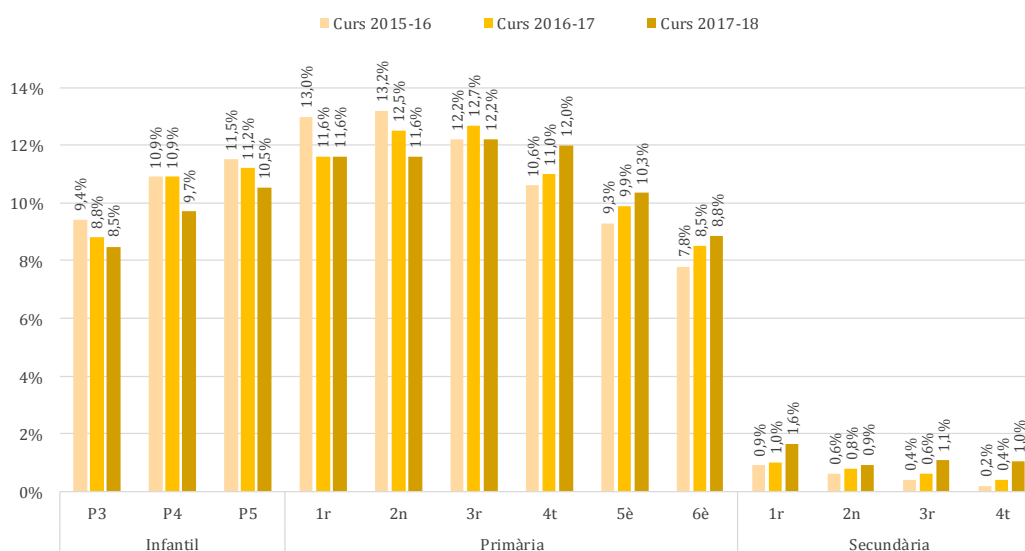
Durant el curs 2015-16 és a 1r i 2n de primària on més ajuts es van concedir a la comarca, representant el 13% i el 13,2% del total, respectivament. Pel que fa al curs 2016-2017, és a 2n i 3r de primària on més ajuts es concedeixen, els únics nivells que representen més del 12% del total d'ajuts, com al 2017-18 on tornen a ser 3r i 4t els cursos més afectats. D'aquesta manera, els alumnes dels cursos de primària que rebien el major nombre d'ajuts al curs 2015-16 són els mateixos als cursos conseqüents a mesura que van passant de nivell.

Figura 7. Distribució de les beques concedides segons cycle escolar. Curs 2015-16/2017-18

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental.

Figura 8. Distribució de les beques concedides segons nivell escolar. Curs 2015-16/2017-18

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental.

2.1.4. Ajuts concedits segons tipus i nivell escolar a l'educació infantil i primària

Als tres cursos analitzats, l'ajut garantit del 50% és el tipus d'ajut concedit més nombrós a tots els nivells escolars. Al curs 2015-2016, el percentatge més elevat d'ajuts garantits del 50% és a 1r de primària, amb un 87,3%. En el cas dels ajuts del tram variable del 50% és a 3r de primària on presenten un major pes en suposar el 12,8% del total d'ajuts en aquest nivell. Per últim, els ajuts del tram garantit del 100% on tenen una major incidència és a 6è de primària amb un 5,4 % del total d'ajuts concedits en aquest nivell escolar.

En relació al curs 2016-2017, l'eliminació del tram variable només deixa els ajuts garantits del 50% i del 100%. A 2n de primària és on l'ajut del 50% té un major pes sobre el total d'ajuts concedits representant el 96,9%. L'ajut del 100% torna a mostrar una major incidència a 6è de primària, representant el 4,9%.

Al curs 2017-18 es produeix un augment significatiu dels ajuts atorgats al 100% tant a educació infantil fins a 5,7% com a primària 7,6%, tanmateix els valors segueixen sent molt baixos.

S'ha de subratllar el baix percentatge d'ajuts al menjador atorgats al 100% als cicles infantil i de primària als tres cursos analitzats.

Taula 3. Distribució beques concedides a l'educació infantil i primària segons nivell escolar i tipus d'ajut. Curs 2015-16/2017-18

Nivell escolar	Curs 2015-16			Curs 2016-17		Curs 2017-18	
	Variable 50%	Garantit 50%	Garantit 100%	Garantit 50%	Garantit 100%	Garantit 50%	Garantit 100%
P3	11,5%	85,1%	3,3%	96,3%	3,7%	94,6%	5,4%
P4	10,5%	86,8%	2,7%	96,6%	3,4%	94,2%	5,8%
P5	11,8%	85,2%	3,1%	96,5%	3,5%	94,0%	6,0%
Infantil	11,3%	85,7%	3,0%	96,5%	3,5%	94,3%	5,7%
1r	10,0%	87,3%	2,6%	96,3%	3,7%	93,1%	6,9%
2n	10,6%	86,0%	3,4%	96,9%	3,1%	92,3%	7,7%
3r	12,8%	84,4%	2,7%	95,9%	4,1%	92,6%	7,4%
4t	11,5%	84,4%	4,2%	96,1%	3,9%	93,2%	6,8%
5è	10,4%	84,8%	4,8%	95,5%	4,5%	91,3%	8,7%
6è	10,7%	83,9%	5,4%	95,1%	4,9%	91,4%	8,6%
Primària	11,0%	85,3%	3,7%	96,0%	4,0%	92,4%	7,6%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental.

2.1.5. Ajuts segons tipologia de família i segons tipus d'ajut

Tipologies de famílies

Les *famílies nombroses generals* són aquelles que tenen 3 fills o més.

Les *famílies nombroses especials* són aquelles que tenen algun fill amb discapacitat i aquest es comptabilitza com a dos o aquelles famílies amb 3 fills o més que tenen uns ingressos inferiors al 75% de l'IPREM.

Les *famílies monoparentals general* són aquelles formades per un pare o mare i un o dos fills.

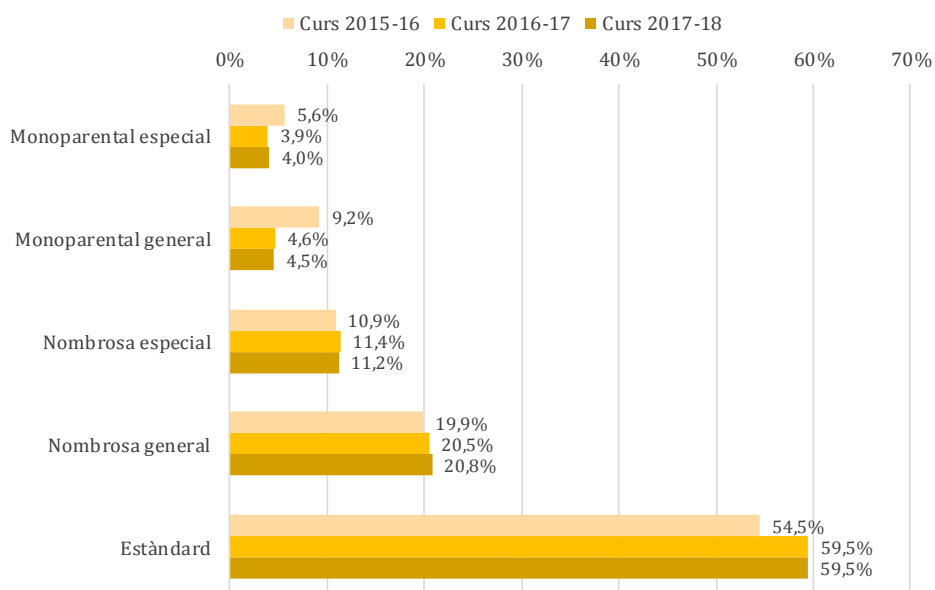
Les *famílies monoparental especials* són les formades per un pare o una mare amb un fill discapacitat o amb més de dos fills.

Les *famílies estàndard* serien les que no entren en cap de les definicions anteriors.

Com resulta normal, la major part de les beques-menjador són per famílies que no són monoparentals ni nombroses, ja que són majoria a la comarca. La comparació dels tres darrers cursos permet observar com les "famílies estàndard" han vist incrementat el nombre d'ajuts concedits, passant de representar el 54,5% dels ajuts al 59,5%. La mateixa tendència es detecta en el cas de les famílies nombroses de caràcter general. No obstant, en el cas de les famílies monoparentals, el canvi de l'atorgament no s'ha traduït en un increment dels ajuts concedits entre aquestes famílies, sinó al contrari, ja que han patit un significatiu descens, en especial entre les monoparentals general. Cal esmentar que aquest efecte s'ha pres en consideració a l'hora de redactar les bases per a la convocatòria del curs 2018-19, amb l'objectiu de corregir-lo.

Pel que fa a la distribució dels ajuts concedits per tipologia de família i segons tipus d'ajut, es detecta com en les famílies nombroses especial és on més incidència presenta l'ajut garantit del 100%. Això passa als tres cursos que s'estan analitzant, tot i que a les famílies monoparentals especial s'observa una pèrdua de pes dels ajuts del 100%. Un aspecte que sobresurt és que en totes les tipologies de família, a excepció de la ja comentada, s'incrementa la incidència dels ajuts del 100% al darrer curs.

Figura 9. Distribució de les beques concedides segons tipologia de família.

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental.

Taula 4. Distribució de les beques concedides segons tipus de família i tipus d'ajut. Curs 2015-16/2017-18

Tipus família	Curs 2015-16		Curs 2016-17		Curs 2017-18		
	Variable 50%	Garantit 50%	Garantit 100%	Garantit 50%	Garantit 100%	Garantit 50%	Garantit 100%
Estàndard	10,1%	87,5%	2,5%	95,2%	4,8%	93,8%	6,2%
Nombrosa general	13,3%	83,7%	2,9%	92,9%	7,1%	92,2%	7,8%
Nombrosa especial	10,3%	77,9%	11,7%	83,1%	16,9%	83,3%	16,7%
Monoparental general	10,8%	85,3%	3,9%	96,0%	4,0%	91,5%	8,5%
Monoparental especial	17,2%	70,6%	12,2%	90,7%	9,3%	91,0%	9,0%

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental.

2.1.6. Rendes familiars

La *mediana* identifica el valor que separa les dades ordenades de menor a major en dos fraccions iguals amb el 50% de les dades per sota i l'altre 50% per dalt. Aquesta té l'avantatge de no estar afectada pels valors extrems sinó per l'ordre d'aquests, el que resulta adequat en l'anàlisi de distribució de dades asimètriques com és el cas de les rendes dels beneficiaris d'ajuts de menjador.

La renda mediana anual de les famílies dels alumnes receptors d'ajuts sobresurt per ser baixa, per sota del llindar de risc de pobresa que marca l'IDESCAT que, per a l'any 2016, se situava en 13.070,7€ per a llars monoparentals amb un fill i en 18.097,9€ per a llars amb dos adults i un fill. Per cicles educatius, és a la secundària on les famílies beneficiàries d'ajuts presenten una renda mediana més baixa en el curs 2017-18. Cal recordar que, justament, es tracta del cicle on menys ajuts es concedeixen. En sentit contrari, és al cicle d'infantil on les famílies presenten una mediana un 19% més elevada que l'alumnat de secundària i un 5,1% que l'alumnat de primària.

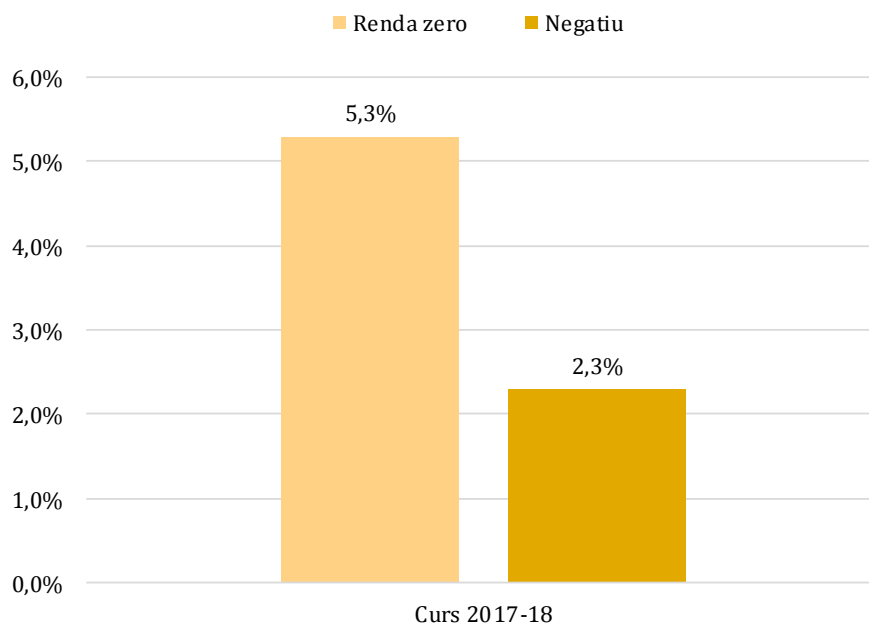
Un altre aspecte interessant és analitzar el nombre de beneficiaris d'ajuts que procedeixen de famílies sense ingressos, que són aquelles que declaren rendes al voltant de zero, oscil·lant entre -2 i 2. Del total de beneficiaris de beques menjador un 5,3% s'inclouria en aquest grup.

Taula 5. Renda familiar mediana dels receptors de beques segons cicle educatiu. Curs 2017-18

Curs 17-18	
Infantil	8.008,44 €
Primària	7.667,37 €
Secundària	6.742,61 €

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental.

Figura 10. Receptors d'ajuts amb unitats familiars sense ingressos o ingressos negatius. Curs 2017-18

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental.

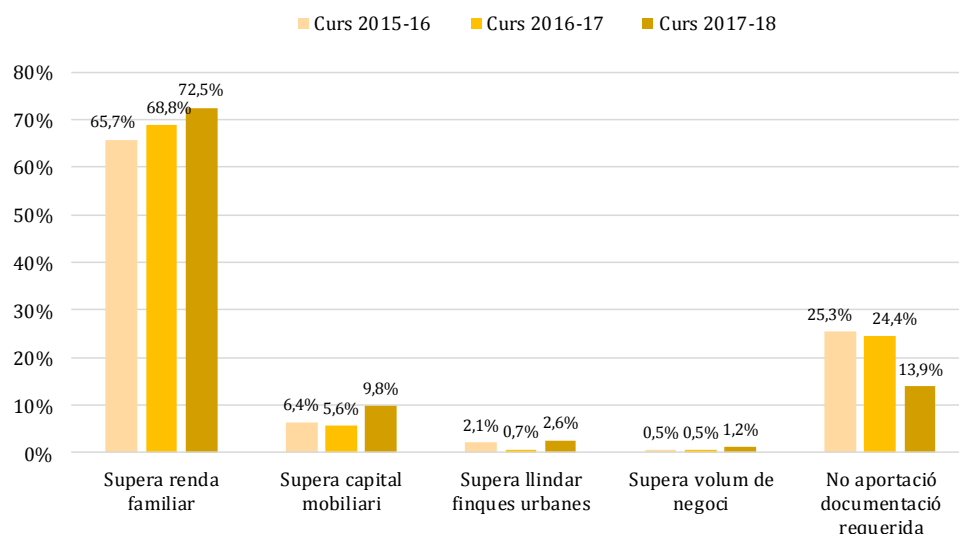
2.2 Característiques de les denegacions d'ajuts

El principal motiu de denegació de les sol·licituds de beca-menjador, entre els cursos 2015-16 i 2017-18, és que la família sol·licitant supera el llindar de renda fixada per la convocatòria. Aquest fet posa de relleu que hi ha moltes famílies que, tot i superar el llindar de renda establert a la convocatòria, tenen la percepció d'estar en una situació econòmica que requereix d'un ajut de menjador. Paradoxalment, el canvi de requisits per a l'accés als ajuts de menjador no només ha significat un augment dels ajuts concedits, sinó també dels ajuts denegats.

Cal remarcar que a l'hora de valorar la situació econòmica dels sol·licitants de beca-menjador, només es tenen en compte els ingressos de la renda bruta dels membres de la unitat de convivència, deixant de banda les seves despeses o deutes acumulats per les famílies.

D'altra banda, si ens baséssim en la taxa AROPE (At risk of poverty or social exclusion) que té en compte diversos indicadors a l'hora de calcular el risc de pobresa i exclusió social, ens indica que hi ha famílies que aquest curs no tenen accés a una beca menjador malgrat trobar-se en risc de pobresa segons la taxa AROPE a Catalunya, un 22,5 % al 2016.

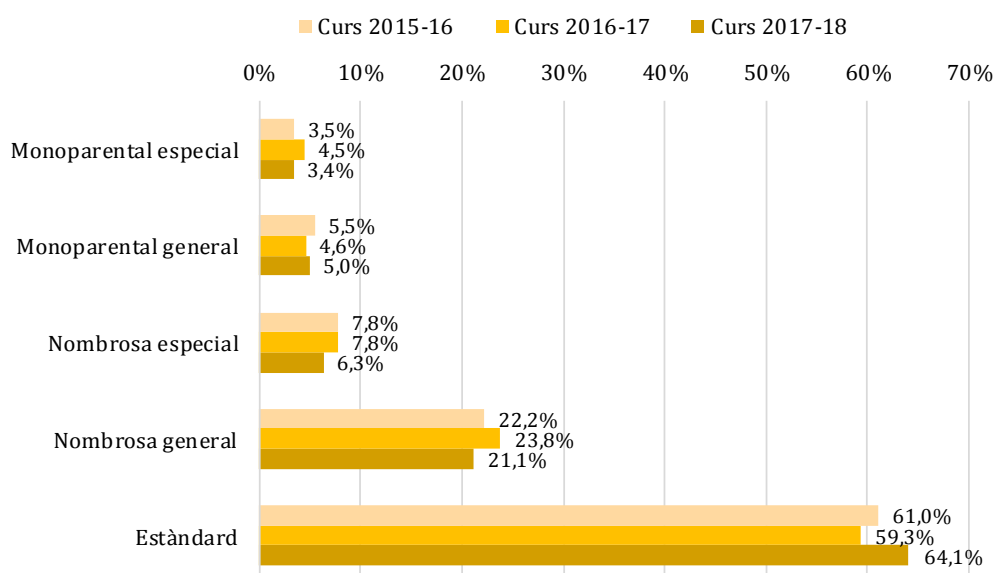
Figura 11. Distribució dels ajuts denegats segons motiu de denegació. Curs 2015-16/2017-18

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental.

Les denegacions de les sol·licituds d'ajuts per tipologia de famílies mostren que, al curs 2017-18, dos de cada tres ajuts denegades corresponen a famílies estàndard (64,1%) i poc més del 20% a famílies nombroses (21,1%). Aquestes proporcions no han variat significativament respecte els darrers cursos. En relació amb la resta de tipologies familiars, que representen una proporció menor, cal destacar la disminució en el pes relatiu de les famílies monoparentals especials.

Figura 12. Distribució de les beques denegades segons tipus de família. Curs 2015-16/2017-18

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental.

3. Anàlisi comparatiu de la incidència dels ajuts

3.1. Taxes d'incidència comarcal

La taxa d'incidència és la relació entre el nombre total d'alumnes d'un determinat nivell escolar que són receptors d'algun tipus d'ajut individual de menjador respecte al nombre total d'alumnes matriculats al mateix nivell escolar. Aquest s'expressa com un percentatge de 0 a 100 on el 0 és que no hi ha cap alumne receptor d'ajut individual de menjador i 100 que tots els alumnes matriculats al nivell escolar són receptors d'un ajut individual de menjador.

La comparació de la taxa d'incidència de les beques-menjador dels tres darrers cursos permet observar com s'ha produït un increment de la taxa en tots els cicles educatius. En els cursos d'educació infantil i de primària és on es detecten unes variacions anuals més importants.

A l'educació infantil i a primària és on les beques-menjador tenen una incidència més important, amb xifres properes al 15% el darrer curs (14,5% i 14,6% respectivament). En educació secundària també es registren variacions positives de les taxes d'incidència però no són tan importants i la incidència dels ajuts és molt baixa, atès que la majoria de centres d'aquesta etapa educativa no disposen d'aquest servei.

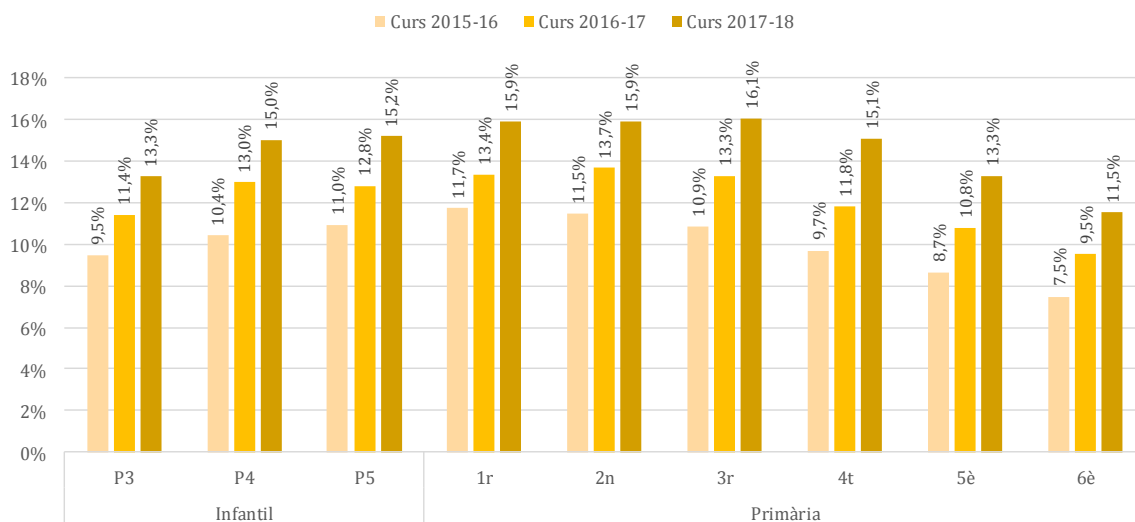
Taula 6. Taxa d'incidència comarcal de les beques- menjador segons cicle educatiu. Curs 2015-16/2017-18

Cicle	Curs 2015-16	Curs 2016-17	Curs 2017-18
Infantil	10,3%	12,4%	14,5%
Primària	10,0%	12,1%	14,6%
Secundària	0,5%	0,8%	1,6%
Total	7,3%	8,8%	10,2%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Ensenyament i l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental.

Al curs 2015-16 les taxes d'incidència més elevades es registraven a P5 (11%) i 1r de primària (11,7%) mentre que, al següent curs, les taxes més elevades van correspondre a 1r i 2n de primària (13,4% i 13,7%, respectivament). Finalment, al curs actual els valors més elevats se situen a 1r i 2n (15,9%) i 3r de primària. Això suposa que al darrer curs per cada 100 infants matriculats a 2n de primària a la comarca del Vallès Occidental 16 reben una beca-menjador i la seva família presenta una renda per sota del llindar de risc de pobresa a Catalunya fixada per l'IDESCAT.

Figura 13. Taxa d'incidència comarcal de les beques-menjador dels cicles d'Infantil i Primària. Curs 2015-16, 2016-17 i 2017-18

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Ensenyament i l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental.

Cal dir que la tendència observada sembla mostrar un cert component generacional, així segons les últimes dades del curs 2017-18 els alumnes que ara estan cursant 4t de primària i tots els cursos que els segueixen fins a P4 tenen taxes d'incidència més elevades que els últims cursos, semblaria que al curs actual a P3 hi ha un canvi de tendència positiva.

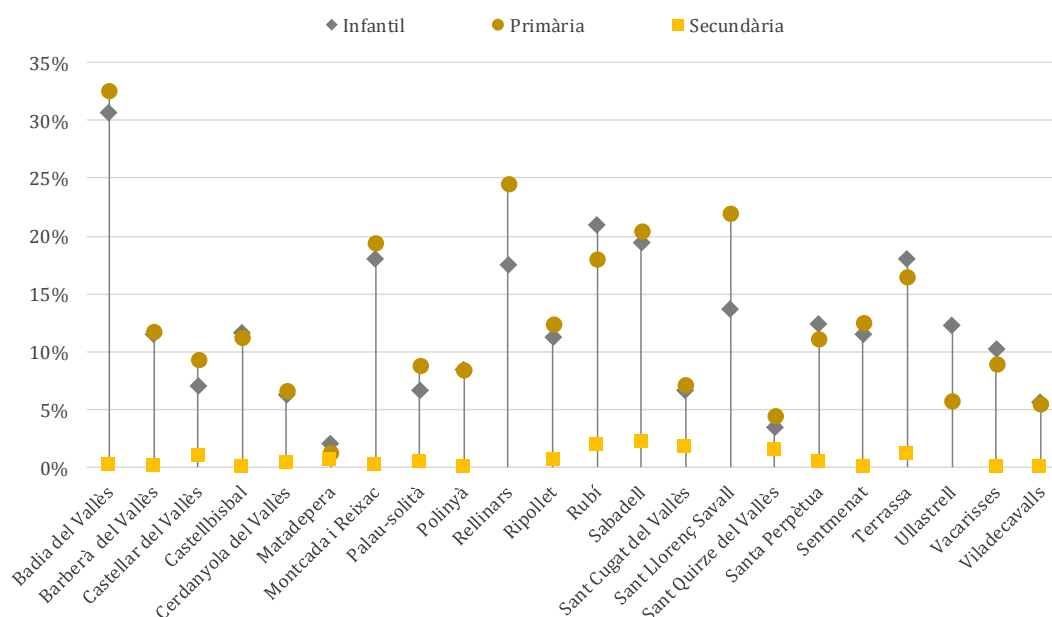
De la mateixa manera les taxes d'incidència al curs 2015-16 mostren que hi ha un punt d'inflexió en l'atorgament d'ajuts al menjador a 1r de primària, la mateixa generació que en el present curs es troba a 4t. Podem afirmar que els i les alumnes nascuts entre els anys 2008 i 2013 tenen una incidència més elevada d'ajuts de menjador, és a dir, hi ha indicis que apunten que els infants nascuts durant els anys més greus de la crisi econòmica pateixen, en el conjunt de la comarca, més situacions econòmiques desfavorables en les seves famílies.

3.2. Taxes d'incidència a nivell municipal

A continuació es passen a mostrar les taxes d'incidència als municipis de la comarca segons el cicle educatiu per al curs escolar 2017-2018. Posteriorment s'analitzaran les taxes d'incidència segons nivell per a l'educació infantil i per a primària. Les taxes de secundària no s'inclouen en l'anàlisi, excepte al punt 3.2.1, atès que la seva menor rellevància i biaix (pocs centres disposen de servei de menjador en aquest cicle educatiu).

3.2.1. Segons cicle educatiu

Figura 14. Taxa d'incidència municipal de les beques-menjador segons cicle educatiu. Curs 2017-18

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Ensenyament i l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental.

A Badia del Vallès s'observa la taxa d'incidència més elevada en l'educació infantil i també en educació primària, per sobre del 30% en els dos casos. Amb 32,5% és precisament a primària de Badia del Vallès on es mostra la taxa d'incidència més elevada en tots els cicles i a tots els municipis de la comarca. D'altra banda, és al municipi de Sabadell on es troba la taxa més elevada en secundària amb 2,1% d'incidència. Així mateix, municipis com Sabadell, Rellinars, Rubí o Sant Llorenç Savall presenten una incidència important dels ajuts entre la seva població escolar mostrant valors superiors al 20%, ja sigui tant a cicle infantil com a primària com és el cas de Sabadell o només en un dels cicles.

3.2.2. Educació infantil

Al curs 2017-18, en general, s'observa un increment de la incidència de les beques-menjador en la major part dels municipis, degut a l'ampliació del llindar de renda per accedir-hi, detectant-se una quantitat significativa de valors per sobre del 20%.

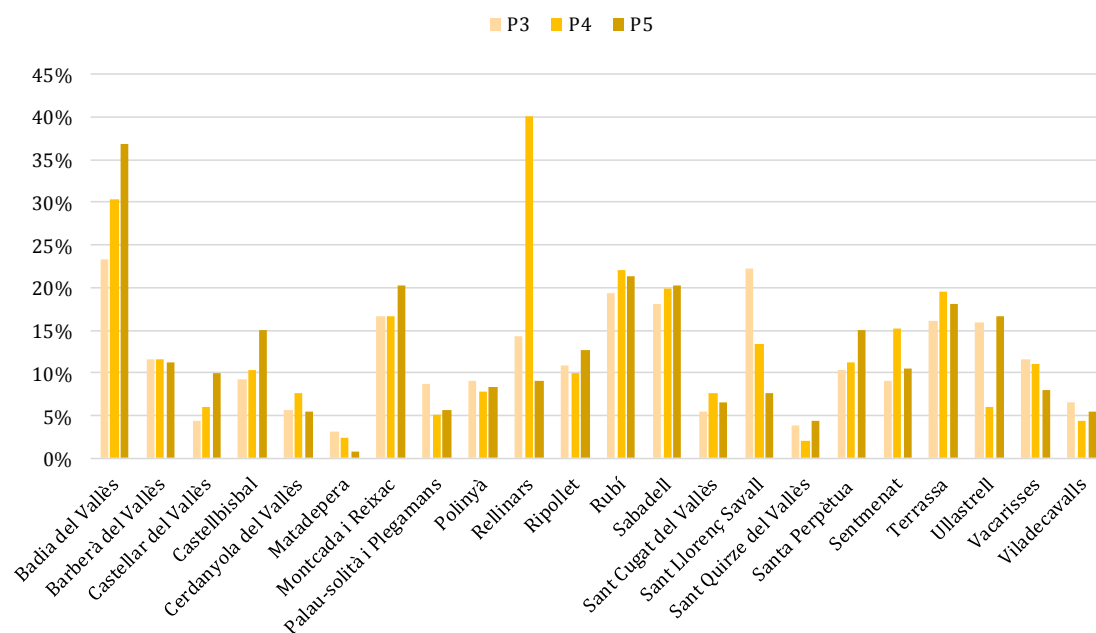
Badia del Vallès és el municipi on es mostren els valors més elevats en el conjunt de parvulari amb valors en tots els cursos per sobre del 23%, malgrat el valor més extrem es registra a P4

a Rellinars, amb un 40% de taxa d'incidència. A Badia del Vallès, 3 de cada 10 alumnes d'educació infantil rep ajuts de menjador per mostrar una situació socioeconòmica familiar per sota del llindar de pobresa.

Seguint a Badia del Vallès, trobem incidències altes a tots els cursos del cicle infantil als municipis de Rubí, Sabadell, Terrassa i Montcada i Reixac amb tots els valors entre el 15% i el 22%.

D'altra banda, subratllem que a 8 dels 23 municipis les taxes d'incidència no sobrepassen el 10%, posant en evidència la desigualtat –en termes d'ingressos econòmics- de les famílies dependent del municipi de residència. Per últim voldríem comentar que al global dels municipis de la comarca, el curs de cicle infantil amb més incidència d'ajuts al menjador és P4, seguit de P5, indicant una reducció de beques menjador concedides a P3 que podria suposar un canvi de tendència, encara per confirmar, per als infants nascuts a partir de 2014, els anys de post-crisi.

Figura 15. Taxa d'incidència municipal de les beques-menjador del cicle Infantil per nivell escolar. Curs 2017-18

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Ensenyament i l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental.

3.2.3. Educació primària

A la gràfica del curs 2017-2018, el primer fet que sobresurt és el valor tant elevat de la taxa d'incidència a 4t i 6è que registra Rellinars amb un 42,9% en els dos cursos. Tanmateix, cal matisar que tractant-se d'un poble amb sols un centre d'ensenyament que té pocs alumnes matriculats, els receptors de beques presenten un major pes relatiu. Aquest fet explicaria aquests valors elevats. Destaquem també que el municipi de Badia del Vallès mostra uns valors molt elevats, superant el 30% en quasi tots els nivells de primària a excepció de 6è on

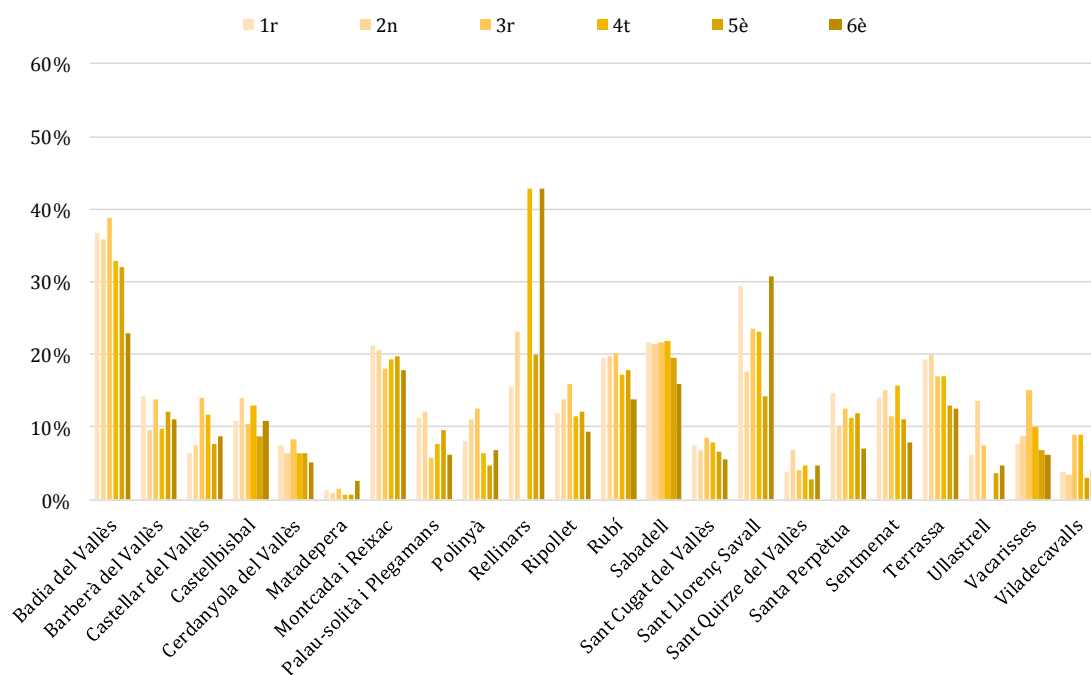

la taxa és del 23%, així presenta els valors més elevats de la comarca en els cursos escolars de 1r (36,7%), 2n (35,8%), 3r (38,7%) i 5è (32,1%). Cal remarcar que el valor de Sant Llorenç Savall són especialment alts tant a 1r com a 6è, propers al 30%, i en general els altres nivells mantenen unes taxes d'incidència molt elevades.

Finalment, Montcada i Reixac i Sabadell situen les taxes d'incidència dels cursos al voltant del 20% i tenen, per tant, un alt grau d'incidència dels ajuts de menjador.

En general, destaquem que l'anàlisi mostra que és als nivells inicials de primària (1r, 2n, 3r i 4t) on es registra una major incidència de les beques-menjador al total dels municipis, coincidint amb els infants nascuts a partir de 2008. L'altre fet que sobresurt és l'increment que experimenten la major part de les taxes d'incidència als diferents nivells escolars per municipi, fruit de l'augment pressupostari del programa. Per últim però no menys important, cal fer èmfasi en la desigualtat intermunicipal al Vallès Occidental que ens apunten aquestes dades, quan ens referim als nivells de renda de les famílies amb fills a primària.

Figura 16. Taxa d'incidència de les beques-menjador del cicle de Primària per nivell escolar. Curs 2017-18

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Ensenyament i l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de Vallès Occidental.

Conclusions

- 1) De l'evolució a la darrera dècada del programa d'ajuts individuals de menjador gestionat des de l'Àrea de Benestar Social del consell Comarcal del Vallès Occidental es poden realitzar les següents valoracions:
  - a. S'ha produït **un increment, tant del nombre de beques concedides com del pressupost destinat a aquestes**. A partir del curs 2013-2014 el creixement és constant doblant el nombre de beques concedides, passant de 6.228 (curs 2013-14) a 15.311 (curs 2017-18) així com doblant la despesa destinada a cobrir els ajuts.
  - b. El llindar de renda per accedir a un ajut al 50 % s'equipara per primera vegada en aquest curs 2017-2018 al llindar de risc de pobresa de Catalunya que marca l'IDESCAT.
  - c. Els criteris de valoració social determinats pel Departament d'Ensenyament per rebre un ajut de menjador restringeixen, a la pràctica, l'accés a una beca-menjador al 100% a infants d'unitats familiars amb rendes molt baixes o nul·les.
  - d. **L'aportació municipal** al programa d'ajuts individuals al menjador és molt significativa als municipis del Vallès Occidental, sent del **28,5 % el curs 2016-17**. D'aquest fet se'n desprèn que els criteris del programa establerts pel Departament d'Ensenyament per a l'atorgament dels ajuts, són massa restrictius i les administracions locals han de suplir aquesta necessitat amb fons municipals.
  - e. **La despesa pública total** pels ajuts de menjador al curs 2017-18 s'estima en 10.729.918 €, incrementant-se en més d'1 milió d'euros respecte la del curs anterior. Malgrat la millora, encara queda marge d'increment fins a cobrir, amb ajuts al 100%, tots els infants que viuen per sota del llindar de risc de pobresa del Vallès Occidental.
- 2) De l'anàlisi de les característiques de les beques concedides i denegades se'n desprèn:
  - a. Els dos municipis més poblats (**Sabadell i Terrassa**), que representen el 48% de la població comarcal, **concentren el 56% del total** d'ajuts econòmics gestionats a la comarca.
  - b. El tipus d'ajuts més nombrós, tant el general com a cada nivell escolar, és el garantit del 50%. Dels 15.000 ajuts concedits el **87,4% són ajuts al 50%**, només un 12,6 % són ajuts al 100 %.
  - c. La distribució segons cicle educatiu mostra que s'atorguen a **primària majoritàriament** i a educació infantil, mentre que a secundària hi ha molt poques beques.

- d. Només 9 dels 69 centres d'educació secundària públics de la comarca disposen de menjador per a poder servir àpats . Això vol dir que **els alumnes dels 60 centres públics restants no poden rebre l'ajut al menjador**, atès que el seu institut no compta amb les instal·lacions adients per servir-lo, amb l'excepció dels alumnes de tres instituts que es desplacen a altres centres d'educació secundària propers.
  - e. S'estima que només el 20% dels alumnes becats a 6è de primària tindran un ajut al passar a 1er d'ESO.
  - f. Les dades de denegacions de sol·licituds de beca-menjador indiquen que **milers de famílies**, tot i superar el llindar de renda per rebre l'ajut establert a la convocatòria, **tenen la percepció d'estar en una situació econòmica que requereix d'un ajut de menjador**.
- 3) L'anàlisi de la incidència que presenten els ajuts de menjador sobre la població escolar mostra com:
- a. La comparació de la taxa d'incidència de les beques-menjador dels tres darrers cursos permet observar com s'ha produït un **increment de la taxa en tots els cicles educatius**, tanmateix la taxa d'incidència a l'educació secundària continua essent molt baix revelant que la majoria d'estudiants d'ESO no estan coberts per el programa.
  - b. La taxa d'incidència en educació infantil i primària del curs 2017-2018 és del 14,5%. **12 centres tenen una taxa d'incidència superior al 40%**.
  - c. Al curs 2017-18 municipis com Badia del Vallès, Rellinars, Rubí, Sabadell o Sant Llorenç Savall presenten una incidència important dels ajuts entre la seva població escolar mentre que a 6 municipis la taxa d'incidència no supera el 10%, **posant en evidència la desigualtat en termes d'ingressos econòmics de les famílies segons el municipi de residència**.
  - d. L'alumnat nascut entre els anys 2008 i 2013 tenen una incidència lleugerament més elevada d'ajuts de menjador, és a dir, hi ha indicis que apunten que les famílies dels infants nascuts durant els anys més greus de la recessió econòmica pateixen nivells de pobresa més alts.
  - e. Podem afirmar que **actualment un mínim de 14,55% dels infants del Vallès Occidental entre 3 i 11 anys es troben en risc de pobresa**, segons el llindar de renda calculat per l'IDESCAT pel 2015.

Annex 1. Taules complementàries

Taula 1. Taxes d'incidència dels ajuts de menjador segons cicle educatiu i nivell escolar per municipis.

	Curs 2017-18															
	Infantil				Primària								Secundària			
	P3	P4	P5	Total	1r	2n	3r	4t	5è	6è	Total	1r	2n	3r	4t	Total
Badia del Vallès	23,4%	30,4%	36,8%	30,6%	36,7%	35,8%	38,7%	32,8%	32,1%	23,0%	32,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%	0,2%
Barberà del Vallès	11,6%	11,5%	11,2%	11,4%	14,1%	9,6%	13,8%	9,7%	12,1%	11,0%	11,7%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
Castellar del Vallès	4,4%	6,0%	10,0%	6,9%	6,3%	7,5%	14,0%	11,7%	7,6%	8,7%	9,3%	1,9%	0,6%	0,9%	0,3%	0,9%
Castellbisbal	9,3%	10,4%	15,0%	11,6%	10,9%	13,9%	10,3%	12,8%	8,7%	10,7%	11,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Cerdanyola del Vallès	5,6%	7,6%	5,4%	6,2%	7,4%	6,3%	8,3%	6,4%	6,5%	5,2%	6,6%	0,3%	0,4%	0,0%	0,6%	0,3%
Matadepera	3,1%	2,4%	0,7%	2,0%	1,3%	0,8%	1,5%	0,6%	0,7%	2,6%	1,2%	0,5%	1,4%	0,0%	0,0%	0,5%
Montcada i Reixac	16,6%	16,6%	20,3%	17,9%	21,2%	20,5%	18,0%	19,3%	19,7%	17,8%	19,4%	0,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%
Palau-solità	8,7%	5,2%	5,7%	6,6%	11,2%	12,1%	5,7%	7,6%	9,6%	6,3%	8,7%	1,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%
Polinyà	9,0%	7,8%	8,3%	8,4%	8,0%	10,9%	12,6%	6,4%	4,6%	6,9%	8,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Rellinars	14,3%	40,0%	9,1%	17,4%	15,4%	23,1%	0,0%	42,9%	20,0%	42,9%	24,5%					
Ripollet	10,8%	10,0%	12,7%	11,2%	11,8%	13,7%	15,8%	11,5%	12,1%	9,3%	12,4%	0,7%	0,2%	0,7%	0,6%	0,5%
Rubí	19,3%	22,1%	21,3%	20,9%	19,6%	19,7%	20,1%	17,2%	17,8%	13,8%	18,0%	3,6%	1,7%	1,0%	0,8%	1,9%
Sabadell	18,1%	19,9%	20,2%	19,4%	21,6%	21,4%	21,7%	21,8%	19,6%	15,8%	20,3%	3,3%	1,9%	1,8%	1,4%	2,1%
Sant Cugat del Vallès	5,5%	7,7%	6,5%	6,5%	7,5%	6,8%	8,5%	7,8%	6,5%	5,5%	7,1%	2,3%	1,2%	2,1%	1,2%	1,7%
Sant Llorenç Savall	22,2%	13,3%	7,7%	13,6%	29,4%	17,6%	23,5%	23,1%	14,3%	30,8%	21,9%					
Sant Quirze del Vallès	3,8%	2,1%	4,3%	3,4%	3,9%	6,8%	4,0%	4,7%	2,8%	4,7%	4,4%	2,6%	0,5%	1,8%	0,6%	1,5%
Santa Perpètua	10,3%	11,2%	15,0%	12,3%	14,6%	9,9%	12,5%	11,1%	11,8%	6,9%	11,1%	1,4%	0,3%	0,0%	0,0%	0,4%
Sentmenat	9,1%	15,2%	10,5%	11,5%	14,0%	15,1%	11,5%	15,7%	11,1%	7,8%	12,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Terrassa	16,2%	19,5%	18,1%	17,9%	19,2%	19,9%	17,0%	16,9%	13,0%	12,5%	16,4%	1,5%	0,9%	1,2%	0,6%	1,1%
Ullastrell	16,0%	6,1%	16,7%	12,2%	6,3%	13,6%	7,5%	0,0%	3,6%	4,7%	5,6%					
Vacarisses	11,6%	11,1%	7,9%	10,2%	7,7%	8,7%	15,0%	9,9%	6,8%	6,2%	8,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Viladecavalls	6,6%	4,4%	5,4%	5,5%	3,8%	3,3%	8,8%	8,9%	3,0%	4,1%	5,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

	Curs 2016-17															
	Infantil				Primària								Secundària			
	P3	P4	P5	Total	1r	2n	3r	4t	5è	6è	Total	1r	2n	3r	4t	Total
Badia del Vallès	22,2%	29,1%	28,3%	26,9%	20,5%	23,9%	25,0%	23,3%	17,8%	13,3%	20,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Barberà del Vallès	6,6%	8,8%	9,7%	8,4%	9,1%	9,9%	7,5%	10,0%	10,9%	6,2%	9,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Castellar del Vallès	4,6%	8,4%	5,7%	6,3%	8,1%	14,0%	10,4%	8,0%	8,4%	6,3%	9,2%	0,0%	0,9%	0,3%	0,0%	0,3%
Castellbisbal	11,2%	11,6%	7,0%	9,6%	10,4%	7,6%	8,7%	6,5%	6,6%	4,3%	7,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Cerdanyola del Vallès	5,0%	6,3%	6,8%	6,0%	8,1%	7,6%	7,1%	7,4%	7,0%	5,2%	7,0%	0,0%	0,0%	0,6%	0,3%	0,2%
Matadepera	0,8%	0,0%	1,3%	0,7%	2,4%	1,5%	3,7%	0,0%	1,3%	0,6%	1,6%	1,5%	0,5%	0,0%	0,0%	0,5%
Montcada i Reixac	13,6%	17,1%	18,8%	16,6%	18,2%	15,8%	17,7%	19,0%	16,5%	19,7%	17,8%	0,3%	0,5%	0,3%	0,5%	0,4%
Palau-solità	3,7%	8,9%	9,9%	7,8%	9,5%	4,5%	8,8%	8,9%	7,7%	7,2%	7,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Polinyà	5,3%	3,6%	7,6%	5,6%	6,5%	8,5%	7,7%	9,1%	9,7%	6,8%	8,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Rellinars	14,3%	9,1%	20,0%	15,2%	7,7%	0,0%	60,0%	18,2%	28,6%	9,1%	21,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ripollet	8,5%	9,9%	8,8%	9,0%	11,3%	11,7%	11,3%	8,2%	7,6%	8,3%	9,7%	0,4%	0,7%	0,3%	0,0%	0,4%
Rubí	14,9%	16,9%	16,2%	16,0%	15,2%	16,7%	15,0%	13,7%	15,4%	14,5%	15,1%	1,6%	1,2%	0,6%	0,3%	1,0%
Sabadell	14,8%	16,8%	17,1%	16,3%	18,0%	19,1%	18,7%	16,0%	14,1%	12,7%	16,5%	2,2%	1,5%	1,2%	0,7%	1,4%
Sant Cugat del Vallès	7,4%	7,5%	9,2%	8,1%	7,6%	9,0%	8,1%	7,2%	7,1%	5,5%	7,4%	1,9%	1,7%	2,2%	1,3%	1,8%
Sant Llorenç Savall	7,7%	0,0%	12,5%	5,5%	0,0%	6,3%	6,3%	6,9%	7,1%	0,0%	4,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Sant Quirze del Vallès	4,2%	5,2%	3,1%	4,1%	7,0%	6,6%	6,0%	5,4%	4,7%	5,9%	5,9%	0,5%	0,5%	0,5%	1,2%	0,6%
Santa Perpètua	9,8%	14,5%	9,7%	11,3%	11,0%	11,5%	9,2%	13,8%	7,9%	6,3%	10,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%
Sentmenat	12,0%	10,1%	11,1%	11,1%	13,5%	7,4%	10,5%	9,5%	9,0%	3,7%	8,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Terrassa	14,0%	15,1%	14,3%	14,5%	15,1%	14,0%	14,6%	12,1%	11,0%	9,9%	12,8%	1,1%	0,7%	0,4%	0,5%	0,7%
Ullastrell	6,1%	13,0%	12,5%	10,6%	20,8%	4,5%	0,0%	3,3%	2,2%	2,8%	4,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Vacarisses	9,1%	4,7%	1,3%	4,3%	4,1%	12,5%	3,5%	7,7%	4,9%	5,2%	6,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Viladecavalls	6,2%	7,0%	5,4%	6,2%	6,5%	11,1%	7,9%	2,1%	4,1%	4,0%	6,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

	Curs 2015-16															
	Infantil				Primària								Secundària			
	P3	P4	P5	Total	1r	2n	3r	4t	5è	6è	Total	1r	2n	3r	4t	Total
Badia del Vallès	24,8%	21,1%	30,6%	25,5%	19,5%	23,5%	37,7%	25,7%	27,1%	12,9%	24,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Barberà del Vallès	4,5%	7,8%	5,2%	5,9%	11,2%	7,4%	9,6%	7,5%	7,7%	4,5%	8,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Castellar del Vallès	6,6%	5,8%	5,7%	6,0%	12,1%	10,1%	8,8%	9,1%	5,7%	5,0%	8,4%	0,9%	0,3%	0,0%	0,0%	0,3%
Castellbisbal	8,3%	5,1%	8,4%	7,1%	5,7%	5,5%	6,5%	5,1%	3,3%	5,3%	5,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Cerdanyola del Vallès	4,9%	6,2%	7,1%	6,1%	6,6%	7,4%	6,8%	7,6%	7,3%	5,7%	6,9%	0,0%	0,3%	0,0%	0,0%	0,1%
Matadepera	1,4%	2,7%	1,7%	2,0%	3,1%	1,3%	2,7%	1,3%	1,9%	0,0%	1,6%	0,0%	0,0%	8,4%	0,0%	1,8%
Montcada i Reixac	13,6%	16,0%	15,1%	14,9%	14,7%	15,0%	17,3%	14,8%	15,2%	11,8%	14,9%	0,0%	0,0%	0,0%	30,0%	0,1%
Palau-solità	3,4%	6,2%	6,2%	5,4%	2,9%	8,8%	6,1%	7,3%	7,2%	4,9%	6,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Polinyà	0,9%	2,3%	4,5%	2,7%	8,5%	4,6%	5,5%	6,0%	5,2%	8,5%	6,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Rellinars	0,0%	7,1%	9,1%	5,7%	0,0%	11,1%	20,0%	0,0%	16,7%	25,0%	14,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ripollet	8,6%	7,6%	12,1%	9,5%	10,2%	8,9%	10,8%	7,2%	7,1%	6,8%	8,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Rubí	14,1%	15,3%	17,0%	15,5%	18,3%	15,3%	17,3%	16,4%	14,5%	13,2%	15,9%	1,0%	0,4%	1,1%	0,1%	0,4%
Sabadell	11,2%	13,6%	13,6%	12,8%	14,5%	15,6%	13,9%	11,9%	10,3%	9,9%	12,8%	1,4%	0,9%	0,6%	0,2%	0,8%
Sant Cugat del Vallès	6,6%	5,7%	5,6%	6,0%	7,6%	6,7%	6,3%	4,9%	5,4%	3,7%	5,8%	1,9%	1,7%	1,0%	1,2%	1,5%
Sant Llorenç Savall	0,0%	13,3%	11,1%	6,8%	6,3%	6,3%	3,3%	7,1%	0,0%	4,8%	4,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Sant Quirze del Vallès	2,2%	4,6%	5,0%	3,9%	4,7%	5,0%	5,9%	4,7%	6,0%	3,4%	5,0%	1,5%	1,2%	1,1%	0,0%	1,0%
Santa Perpètua	10,9%	10,0%	7,9%	9,5%	11,1%	8,3%	8,8%	6,4%	6,2%	5,6%	7,7%	0,0%	0,9%	0,0%	0,0%	0,2%
Sentmenat	4,5%	8,9%	9,1%	7,5%	7,1%	11,5%	1,1%	6,8%	5,5%	3,5%	5,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Terrassa	10,8%	11,5%	11,6%	11,3%	12,1%	12,1%	10,1%	9,8%	8,1%	7,1%	10,0%	1,0%	0,9%	0,6%	0,3%	0,7%
Ullastrell	14,3%	6,5%	4,3%	7,8%	2,3%	3,1%	3,2%	4,4%	0,0%	3,7%	2,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Vacarisses	3,2%	3,9%	4,4%	3,9%	6,5%	6,2%	1,1%	3,0%	6,2%	4,3%	4,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Viladecavalls	10,4%	5,6%	5,4%	6,9%	13,4%	12,0%	2,0%	8,1%	5,0%	6,7%	7,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%